

Bjällerups kyrka

55.6610, 13.2602

Bjällerups kyrka är byggd någon gång på 1100-talet och är därmed bland de äldre kyrkorna i det skånska landskapet., men det kraftiga tornet har möjligen tillkommit något senare är själva kyrkobyggnaden.

Kyrkan hade ursprungligen en absid, denna revs dock på 1800-talet. Och även de båda medeltida ingångarna, en i norr för kvinnorna och en i söder för männen är borttagna, men man kan fortfarande se spår efter portarna.

I vapenhuset står en järnbeslagen kyrkport från 1300-talet. Troligen satt den ursprungligen i det södra vapenhuset men när kyrkan 1830 fick ny ingång via tornet placerades dörren där. Vid restaureringen av kyrkan i mitten av 1930-talet flyttades dörren åter, nu till en blindering på korets östra sida, men eftersom den for illa av regn och vind flyttades dörren in i vapenhuset.

Takmålningarna är från 1300- och 1400-talet och har länge varit överkalkade, men de målningar som fanns i koret, som visar Maria och Elisabet, bebådelsen och Jesu födelse togs fram igen i slutet av 1950-talet.

I mitten av 1970-talet tog man även fram takmålningarna i långhusets valv.

Bland inventarierna finns bland annat en dopfont i sandsten som är från kyrkans första tid. Den tillhör den så kallade Barsebäcksgruppen och har i botten ett uttömningshål.

Till dopfonten hör också ett dopfat av mässing från 1500-talet, med Bebådelsen i bottenrelief.

Triumfkrucifixet av ek är daterat till slutet av 1400-talet och har en tämligen välbevarad Kristusgestalt. Krucifixet är av en typ som förekommer i Holland under slutet av 1400-talet, men själva korset är en kopia som tillkom under en restaurering av kyrkan på 1930-talet. Bildhuggare Andersson i Lund hade korset till krucifixet som finns i Barsebäcks kyrka som förlaga, eftersom Kristusfiguren förmodligen är av samma ursprung.

Madonnabilden är liksom Kristusbilden från 1400-talet men förmodligen snidad av någon lokal mästare som haft madonnan i Lunds domkyrka som förlaga.

Framför altaret ligger en välbevarad gravsten över ägaren till Bjällerups säteri på slutet av 1500-talet, Gabriel Swale och hans hustru Karina Gagge.

Den nuvarande orgeln invigdes 1977 och har byggts av Johannes Künkels orgelverkstad i Lund.

På södra långhusväggen finns en bild av Henric Schartau, som i slutet av 1700-talet blev domkyrkokomminister med Stora Råby och Bjällerup som prebendeförsamlingar. Han blev senare upphovsman till en väckelserörelse som spreds inte bara i Skåne utan även i Göteborg och Bohuslän.

Altartavlan tillkom på 1920-talet och är en så kallad triktyk, allt så en tredelad tavla. Den komponerades ursprungligen speciellt för sakristian av kyrkoherden, sedermera kontraktsprosten Emil Ahrent. Som mittbild finns en kopia av den sextinska madonnan i Rom.

Tidigare hade man en altartavla som inköptes från Maglarps kyrka i slutet av 1700-talet, men denna tavla togs ner i mitten av 1800-talet och är sedan dess försvunnen.

Predikstolen är utförd av ingenjör A W Lundberg från Lomma, och har motiven Kristus, Paulus och Moses med lagen - men där finns mer att se för den som tittar noga. Till höger om Moses kan vi se den Indiske guden Shiva, en av hinduismens högsta gudar som både skapar och förstör världen!

Bilden kan tyckas hädsk och ett brott mot det första budet: "Du skall inga andra gudar hava jämte mig". Det är dock inget unikt för Bjällerups kyrka. Målningar där Shiva finns avbildad hittar vi även i bland annat Tottarps och Knästorps kyrkor i Skåne.

Förklaringen är att tavlorna målades av konstnären Fredrik Kreps som också var en av grundarna av den teosofiska logen i Lund. Teosofin som avser att förena alla världsreligioner var på modet i slutet av 1800-talet, men har inte fullt så många anhängare idag. Konstnären smög helt enkelt in bilden av Shiva - utan att någon reagerade.

Källor:

Folder: "Bjällerups kyrka". Sankt Staffans församling.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Bok: "Kyrkor och präster - En historisk tillbakablick". Ivan Pfeifner 2007.